

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології

Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Тези доповідей

II Міжнародної науково-методичної конференції

19 березня 2021 р.

Харків – 2021

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі: Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

Організаційний комітет конференції:

Ю.Д. Бойчук – ректор, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України (Україна)
С.В. Бережна – проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності доктор історичних наук, професор(Україна)
Д-р Кемаль Учунджу, професор, Чорноморський технічний університет (Туреччина)
Н.В. Руда – завідувач кафедри східних мов, кандидат філологічних наук, доцент (Україна)
Л.М. Ямпольська – доцент кафедри всесвітньої історії, кандидат історичних наук, доцент (Україна)
І.А. Скразловська – доцент кафедри східних мов (Україна)
Д-р Алібекіроглу Сертан - викладач кафедри турецької мови і літератури у Газіантепському університеті (Туреччина), запрошений викладач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей II Міжнародної науково-методичної конференції, 19 березня 2021 р. – Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2021. – 206 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського-національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
протокол № 3 від 07.04.2021

До збірника увійшли тези доповідей II Всеукраїнської науково-методичної конференції «Сходознавство. Актуальність та перспективи», присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики навчання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

Видано за рахунок укладачів

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

ЗМІСТ

СХІДНА ЛІНГВІСТИКА

Агєєва М.М., Радченко К.М. Загадкові назви Каспійського моря.....	7
Басам Санатуллах. Історична довідка про фарсі-дарі.....	8
Богдан А.А. Концепція «ребенок, сын» в китайських ідиомах чэньюй.....	11
Водолажський Д.О. Розкриття концепції «мужність» у китайських іменах.....	12
Гришина Б. М. Засоби вираження експресії в китайській мові за допомогою службових слів.....	14
Гуцуляк К.С. Сучасний сленг в китайській мові. Англiцизм, напiвкалька та переклад.....	15
Дмитренко А. А. Продуктивніе словообразовательніе модели китайского языка на материале названий фруктов и овощей.....	16
Долгополова Д. С. Інтернет-сленг в китайській мові.....	18
Донченко М.О. Концепт «краса» у мовній картині світу Китаю.....	19
Завгородня О.С. Концептоутворюючий аспект жіночих імен в перській мові.....	21
Гльницька М.Б. Поле семантичної реалізації колоративної лексики: пряме/переносне та конкретне/абстрактне.....	24
Кім О.В. Актуальність вивчення лексики мобільних застосунків у китайській мові.....	26
Коляда А.В. Синтаксичні особливості драматургії Лао Ше.....	27
Куліш М.О. Особливості вживання означень у п'єсі “Чайна” (茶馆).....	30
Макітренко К.О. Особливості сучасного китайського мовного етикету.....	32
Поміляйко В.О. Сленг як невід’ємна частина сучасної китайської мови.....	34
Протопопова Є.П. Інверсія додатку у текстах публіцистичного стилю.....	35
Романченко А.С. Художні засоби створення сумного настрою в книзі 几米 “寂寞上场了”.....	37
Руда Н.В. Частотність безсполучникових багатокomпонентних складних речень у сучасній китайській літературній мові.....	39
Самойлова С.А. Словотворчі морфеми в назвах прикрас в китайській мові.....	40
Саніна Г.В. Ієрогліфічна парадигма японського письма: походження та перспективи щодо сучасних соціокультурних процесів.....	41
Светличная А.Ф. Особенности образования названий китайских блюд.....	44
Сусленко А.М. Труднощі перекладу колірних виразів в англійській та перській мовах: культурне порівняння.....	46
Толмачова К.М. Феномен перемикування кодів у контексті мовної ситуації в Марокко.....	48
Федорченко А.А. Графемы со значением «оружие» в современных иероглифах.....	51
Хижа І.П. Лексичні засоби створення портрета головного героя в оповіданні Мо Яня «Геній».....	53
Шапаренко Е.Е. Історія вивчення стилістики у китайському мовознавстві.....	55

ЛІТЕРАТУРА КРАЇН СХОДУ

Быкова И.А., Пелехата К. Проблема одиночества в творчестве Кобо Абэ.....	57
Долженко А.О. Концепт любові у віршах Сюй Чжімо.....	58
Жукова М.О. Образ місяця в українській та китайській поезії.....	60
Кравчук К. Лі Бо та особлива мова його віршів.....	62
Криворучко С.К. Страх смерті в оповіданні Ді Ань «Коли ж моя черга?».....	63
Сасыкулова Ч.Т. Поэзия С. Эралиева как представителя послевоенной киргизской литературы.....	64
Смілянська О.О. Український та китайський літературний постмодернізм.....	67

ХУДОЖНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ СУМНОГО НАСТРОЮ В КНИЗІ

几米“寂寞上场了”

Романченко Анастасія Сергіївна, студентка 3 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: К.О. Щербакова

Художні засоби відіграють велику роль в написанні літературних творів. Вони допомагають автору наділяти описувані явища певними специфічними рисами, дають їм більш якісну оцінку.

До основних художніх засобів в літературі відносяться тропи. Під тропами розуміють слова і словосполучення, які вживаються в переносному значенні. Відбувається зіставлення двох явищ які мають спільні ознаки, таким чином одне явище наче описує інше.

Суть тропів полягає в зіставленні поняття, представленого в традиційному вживанні лексичної одиниці, і поняття, що передається цією ж одиницею в художньому мовленні при виконанні спеціальної стилістичної функції. До найчастіше вживаних відносимо епітет, порівняння, алегорію (або іносказання, інакомовлення), метафору (або скрите порівняння), гіперболу.

Китайська мова має широко розгалужену систему тропів. До числа основних зображально-виражальних засобів китайської мови відносяться: іносказання, засноване на порівнянні, заміна, заснована на запозиченні, переміщення ознаки, уподібнення людині, гіпербола.

На прикладі твору 几米“寂寞上场了”(Самотність на сцені), який є яскравим прикладом сучасної китайської літератури, яку можуть читати і паралельно насолоджуватись яскравими ілюстраціями не лише діти, але і дорослі, ми спробуємо дізнатися як автор за допомогою тих чи інших емоційно-виразних засобів зміг створити сумний настрій у книзі.

Джиммі Ляо (кит.: 廖福彬; пін'їнь: Ляо Фубіні; народився 15 листопада 1958 г.) – сучасний тайванський ілюстратор, а також автор книжок. Його китайський псевдонім 几米 фонетично утворений від його англійського імені Джиммі.

Книги Джиммі Ляо переведено на десятки мов і продаються по всьому світу. На сьогоднішній день він є одним з найпопулярніших тайваньських художників. Ляо написав і проілюстрував понад 50 книг для дітей і дорослих. Його книги удостоєні престижних нагород, за сюжетами його творів зняті фільми («Наліво, направо», «Зоряна, зоряна ніч»), анімації (мультфільм «Усміхнена риба»), поставлені спектаклі, написана музика.

Його картини характеризуються використанням яскравих кольорів і зображують центральні фігури, які часто здаються маленькими на передньому плані, пропонуючи точку зору дитини в широкому, іноді зловісному світі або натякнувши на самотність.

В творі “寂寞上场了” автор використовує широкий спектр епітетів, які посилюють відчуття сумного настрою у книзі. Ми неодноразово можемо побачити вживання таких епітетів, як 无聊(wúliáo – нудний, цей епітет було використано 3 рази), 愤怒(fènnù – роздратований, використано 2 рази), 丑(chǒu – потворний, використано 4 рази), 笨(bèn – дурний, використано 4 рази), 悲伤(bēishāng – сумний, використано 2 рази), 苦恼(kǔnǎo – засмучений, використано 3 рази), 灰心(huīxīn – розчарований, використано 3 рази), 惘(wǎng – пригнічений, використано 2 рази), 恶心(ěxīn – огидний, використано 1 раз).

Також автор використовує порівняння : 但他的脑袋一片空白, 就像他的外表一样。(Dàn tā de nǎodai yīpiàn kòngbái, jiù xiàng tā de wàibiǎo yīyàng - але його голова була порожня, як і його вигляд).

Багато протиставних сполучників ми можемо побачити в кожній розповіді книги. Наприклад: 但是, 可是, 不过. Також автор 6 разів використовував сполучну частку 却: 他们只是看不见残酷与丑陋美丽的世界却尽收眼底。(Tāmen zhǐshì kàn bùjiàn cánkù yǔ chǒulòu měilì de shìjiè què jǐn shōu yǎndǐ - вони просто не можуть побачити жорстокий і потворний прекрасний світ, але мають панорамний вид).

Крім того, ми також можемо побачити вживання гіперболи на конкретних прикладах: 但是她却哭得更伤心。(Dànshì tā què kū dé gèng shāngxīn - але вона плакала набагато сумніше, навзрид).

就会觉得自己渺小, 而他们破碎的心就更微不足道了。(Jiù huì juéde zìjǐ miǎoxiǎo, ér tāmen pòsuì de xīn jiù gèng wēibùzúdào le - вони відчують, що вони маленькі, а їхні розбиті серця ще незначніші).

Можна сказати, що 几米 в своїй книзі “寂寞上场了” вдало використав художні засоби для створення сумного настрою. Завдяки поєднанню різних тропів Джиммі Ляо зміг повністю заринути нас у світ самотності та нещастя.

Лінгвістів і представників інших гуманітарних наук давно цікавило питання, чи можна на основі аналізу тропів використаних в літературному творі робити достовірні висновки про природу людини, про логіку і психології його вчинків, про особливості його мислення й мови.

У концепції деяких вчених, персонаж розуміється як «серія послідовних появ або згадок однієї особи; зображення його слів, дій, зовнішніх рис, внутрішніх станів, розповідь про пов'язані з ним події» [2, с.243]. Тому ми можемо зробити висновок, що завдяки використанню безлічі тропів негативного або похмурого забарвлення, протиставних сполучників тощо проаналізованих вище, Ляо яскраво зобразив безрадісного героя і атмосферу відчуження.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 寂寞上场了几米绘。—北京;现代出版社, 2006 (失乐园系列)
2. Гинзбург Л.Я. О психологической прозе. – Л.: Азбука, 2016. – 243 с.
3. Горелов В.И. Стилистика китайского языка. - М.: Восток-Запад, 2006. - 101 с.
- Кленин, И. Д. Лексикология китайского языка / И. Д. Кленин, В. Ф. Щичко – М.: Восточная книга, 2013. - 272 с.
4. Синтаксические особенности публицистических текстов современного китайского языка (на материале передовых статей) // Языковые и культурные контакты различных народов. Материалы конференции. - П. 2000.
5. Miranda Yeung (April 3, 2008). "Taking a colourful look at life". South China Morning Post. Retrieved June 24, 2016.